

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Haandbog i Verdens-Historien. Første Deel

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 13. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1833_518A_1-txt-shoot-idm1499.pdf (tilgået 04. maj 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

At nu den ægte Kirke, selv under saadan en Overhuggelse af Knuden i det Borgerlige Selskab, ikke blot kan bestaae, men skabe ny Stater, hvori Skolen kommer til at blomstre skønnere end nogensinde, det har Christendommens Historie i *Romer-Riget* og i *Middel-Alderen* rigtignok beviist, saa de gamle Præster havde anderledes Ære at tale med, naar de kaldte sig *Statens Pillere* end de unge Professorer, som aldrig har kunne gjort Staten nogen større Tjeneste end at passe deres Bog og lade Staten skiotte sig selv, men deels maae vi dog aldrig glemme, at den ny Skabelse gennem Middel-Alderen er et stort og mageløst Mirakel, der medtog selv Christendommen et heelt *Aar-Tusinde*, og deels er det dog lige vist og lige klart, at Aandens Storværk først bliver *kiendeligt* i tilsvarende *Stats-Begivenheder*, ligesom *Livet* og *Kraften* i Enkelt-Mandens Tro og Tanke-Gang først bleve *kiendelige* paa Vexel-Virkningen mellem ham og hans Med-Mennesker. Derfor see vi, at selv i Palæstina, hvor Aanden dog paa en ganske egen Maade styrede Udviklingen, maatte der dog stiftes en *Stat*, før enten Kirken eller Skolen kunde træde i ordenlig Virksomhed, og at den forunderlige *Kirke-Stat*, Christendommen skabde midt i det Romerske Chaos, er netop det, der paa Historiens Skue-Plads aabenbarer dens Guddommelighed.